

တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်မၤတၢ်ဘၣ်ထွဲပုၤတၢ်စ့ၣ်စ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်အဂီၢ်အကျိၤခူသ့ၣ်

လံာ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤတဲာ်ဖျါထီၣ်ကျဲၤလၢတၢ်ကစူးကါ နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤတဖၣ်လၢ ကျဲၤလဲၣ်ဒီးကျဲၤလၢနကနၢ်လီၤမၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ
အံၤကသုးလဲၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. ဝံသးစူၤကျဲၤဖးအီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးတကျါ.

တၢ်ကတိၤလၢညါ

မဲရ်လန်တဲာ်ကဆွဲကဆွဲလၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးသးတၢ်ဆိကမိၣ်အဂီၢ်ဝဲၤကျိၤ (Maryland Department of Health and Mental Hygiene -DHMH) အၢၣ်လီၤလၢ ကဟုကယၢ်ဒီးသးနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤတဖၣ်န့ၢ်လီၤ. DHMH ကဘၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲသဲးလၢကဘၣ်ကတိၤယၢ်တၢ်ခူသ့ၣ်လၢတၢ်ကဟု
ကယၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤ (PHI) န့ၢ်လီၤ. တၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤန့ၢ်ပၣ်ယုာ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လဲၣ်လၢအနီၣ်ဖျါထီၣ်
ပုၤတၢ်ဂၤလၢပဒီးန့ၢ်ဘၣ်အဂီၢ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်အဂၤလၢဘၣ်ထွဲဒီးနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးသးတၢ်ဆိကမိၣ်တဖၣ်. တၢ်ကူစါယါဘျါလၢန့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တဖၣ်.မ့တမ့ၢ်
တၢ်လၢာ်ဘၣ်လၢစ့ၣ်စ့ၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါန့ၢ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. ဒ်သဲးအတၢ်လိာ်ဘၣ်အသိး. လံာ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤ ကဟ့ၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လၢ
အဘၣ်ထွဲဒီးနတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်ဒီးပမူဒါဘၣ်ထွဲသဲးတဖၣ်ဒီးတၢ်မၤတၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတၢ်စ့ၣ်စ့ၣ်အဂီၢ်အကျိၤလၢကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပာ်ကဲလၢတၢ်ခူသ့ၣ်လၢတၢ်
ကဟုကယၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤန့ၢ်လီၤ. ဒ်ကဟ့ၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် ကဟ့ၣ်တၢ်လၢာ်ဘၣ်လၢစ့ၣ်စ့ၣ်နတၢ်ကူစါယါဘျါအဂီၢ်န့ၢ်. DHMH ကယု
နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤခဲအံၤတဖၣ်ဒီးနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤန့ၢ်ကဘၣ်တၢ်ထၢန့ၢ်လီၤအုနလံာ်မၤနီၣ်ယၢ်တၢ်အပူၤန့ၢ်လီၤ. လံာ်တၢ်မၤနီၣ်
န့ၢ်ညါန့ၢ်ပၣ်ယုာ်ဒီးနတၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ်. တၢ်သမံသမိးဒီးတၢ်မၤကွၢ်အစၢတဖၣ်. တၢ်ဆါအမံတဖၣ်. ဒီးတၢ်ကူစါယါဘျါအဂီၢ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်န့ၢ်. ဘၣ်
တၢ်ကွၢ်သယံၤအီၤလၢနတၢ်မၤနီၣ်လၢတၢ်ကူစါယါဘျါမ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အလံာ်မၤနီၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၢ်လီၤ. ဒီးဖိာ်ယံးတၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်အမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်
အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤ. ကဘၣ်တၢ်စူးကါအီၤလၢတၢ်ပညိၣ်အါမံၤအဂီၢ်သ့ၣ်န့ၢ်လီၤ. DHMH ဒီးအမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်ကဘၣ်လူၤပိာ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်လၢ
တၢ်မၤတၢ်ဘၣ်ထွဲပုၤတၢ်စ့ၣ်စ့ၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒ်ဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်လၢလံာ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဘျီအံၤအပူၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်. အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကဆိတလဲတၢ်
သိၣ်တၢ်သိၣ်ဘၣ်ထွဲတၢ်မၤတၢ်ဘၣ်ထွဲပုၤတၢ်စ့ၣ်စ့ၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလံာ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤအပူၤသ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ်လီၤ. နယုထီၣ်လံာ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအသိ
အကွဲးဒီးလၢ DHMH အခါစးကရၢတဖၣ်အအိၣ်သ့ၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်တီၣ်ထီၣ်စ့ၢ်ကိးလၢပုၤယံၤသန့အလီၤဖဲ <http://dhmh.maryland.gov> န့ၢ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးယၢ်လၢတၢ်ကစူးကါဒီးတၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်

ထဲဒၣ် DHMH အပူၤတၢ်ဖိတဖၣ် ကစူးကါ နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်ဖဲ အမၤအကစၢ်အတၢ်မၤအခါန့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်ကစူးကါအီၤအါန့ၢ်ဒီး တၢ်လၢ
DHMH ညါန့ၢ်မၤအီၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၢ်. DHMH ကဘၣ်အိၣ်ဒီး နတၢ်ကွဲးဟ့ၣ်အီၤအခွဲးမ့တမ့ၢ်လၢ သဲးဟ့ၣ်အခွဲး မ့တမ့ၢ် လိာ်ဘၣ်အီၤအယံၤန့ၢ်လီၤ.နထူးကွၢ်
တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးသ့ၣ်လၢ အိၣ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်လၢတၢ်ပာ်ပနီၣ်ဖိာ်ယံးအီၤတဖၣ်အဖိခိၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်လၢလံာ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်ကျဲၤလၢ တၢ်ကစူးကါဒီး ပာ်ဖျါထီၣ်နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့
တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်န့ၢ်လီၤ-

- တၢ်စူးကါဒီးတၢ်ဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်လၢတဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဘၣ်ထွဲတၢ်ကူစါယါဘျါ. တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အပူၤ. မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ကူစါယါဘျါအဂီၢ်ဘၣ်-
- လၢတၢ်ကူစါယါဘျါအဂီၢ်-** DHMH ကစူးကါ မ့တမ့ၢ် နီၤလီၤနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤလၢကအၢၣ်လီၤတၢ်လိာ်တၢ်အဂီၢ်. ဝဲၤလိာ်ကွၢ်တၢ်ကူစါယါ
ဘျါတၢ်အဂီၢ်. ဒီးလၢကဆါတဲာ်လၢတၢ်ကူစါယါဘျါန့ၢ်အကြးအဘၣ်ခါန့ၢ်လီၤ. အဒိ. DHMHအပူၤဟ့ၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါတၢ်ကလိာ်ဘၣ်ကွၢ်ကဒါကွၢ်
တၢ်ကူစါယါဘျါန့ၢ်သကိးဒီးနပုၤဟ့ၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါတၢ်လၢတၢ်ကူစါယါဘျါအလီၤအိၣ်တဖၣ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် လၢကမၤသကိးတၢ်ကူစါယါဘျါအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- လၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အပူၤအဂီၢ်-** DHMH ကစူးကါဒီးနီၤလီၤနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤလၢကထၢတၢ်လၢာ်ဘၣ်လၢစ့ၣ်စ့ၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူစါ
ယါဘျါန့ၢ်အဂီၢ်တဖၣ်ဒီးလၢကဆါတဲာ်နတၢ်ကြးတၢ်ဘၣ်လၢကမၤန့ၢ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. အဒိ. နပုၤဟ့ၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါတၢ်ကဆုၢ်တၢ်ယုာ်အပူၤ
လၢတၢ်ကူစါယါဘျါလၢန့ၢ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လၢန့ၢ်အိၣ်န့ၢ်လီၤ.
- လၢတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်-** ကစူးကါဒီးနီၤလီၤနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤလၢကသမံသမိးတၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အကံၢ်အစိ.
မ့တမ့ၢ် လၢပကီၢ်ဖဲၣ် မ့တမ့ၢ် ပကီၢ်ပဒိၣ်အပူၤသမံသမိးစ့စရိအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

တၢ်စူးကါဒီးတၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤလၢတၢ်လိာ်ဘၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲးဒ်သဲးအဂၤအဂီၢ်-

- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအတၢ်ပညိၣ်အဂီၢ်-** မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢနဟ့ၣ်ပုၤ တၢ်န့ၣ်ကျဲၤလၢအဂၤတဖၣ်အယံၤ. DHMHကဆုၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ်သ့ၣ်ဆၢး
ကတီၢ်လၢကထံၣ်လိာ်သးအဂီၢ်ဒီးကဆုၢ်တၢ်ပိးတၢ်လိာ်အဂၤလၢဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ်ဆူနဟံၣ်န့ၢ်လီၤ.
- သဲးအတၢ်လိာ်ဘၣ်-** DHMH ကဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤဖဲသဲးလိာ်ဘၣ်လၢကဘၣ်မၤအီၤအကတီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- ကမ့ၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဘၣ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်-** DHMHကဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤဖဲ တၢ်လိာ်ဘၣ် DHMHလၢကထၢဖိာ်
မ့တမ့ၢ် ပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ထွဲတၢ်ဆါတဖၣ်. တၢ်ဘၣ်ဒိတဖၣ်. မ့တမ့ၢ် ပာ်ဖျါထီၣ်စရိလၢအလီၤအိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ကကွၢ်ကဒါကွၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ
ဒီးတၢ်သမံသမိးစရိအဂီၢ်. တၢ်သမံထံတဖၣ်. တၢ်ယံထံသ့ၣ်ညါတၢ်. ဒီးတၢ်သမံထံလၢကဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- တၢ်ကွၢ်ထွဲပၢဆုၢ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အဂီၢ်-** DHMHကဟံၣ်ဖျါထီၣ်နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤအုဝဲၤဒုးအဂၤလၢဝဲၤကျိၤအပူၤ
ဒီးကရၢကရိအဂၤလၢကကွၢ်ထွဲပၢဆုၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်ဒ်သဲးအတၢ်လိာ်ဘၣ်အသိးအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ကွၢ်ထွဲပၢဆုၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဒိတဖၣ်န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်
တၢ်သမံသမိးစရိ. တၢ်သမံထံတၢ်. တၢ်ယံထံသ့ၣ်ညါတၢ်. ဒီးတၢ်သမံသမိးလၢကဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.
- ပုၤသမံသမိးတၢ်သံလၢအတလီၤန့ၢ်. ပုၤသမံသမိးမၤကွၢ်တၢ်ကူစါယါဘျါ. ပုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ရဲၣ်လီၤပုၤသံ. ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်နီၣ်ခိကွၢ်ဂီၤအဂီၢ်-** DHMHကဟံၣ်
ဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်အကျိၤလၢဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်သံဆူပုၤသမံသမိးတၢ်သံလၢအတလီၤန့ၢ်အအိၣ်. ပုၤသမံသမိးတၢ်ကူစါယါဘျါအအိၣ်. မ့တမ့ၢ်
ပုၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ရဲၣ်လီၤပုၤသံအအိၣ်. ဒီးလၢကပျဲဟ့ၣ်စိကမိၤလၢတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်လၢဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်လီၤနီၣ်ခိကွၢ်ဂီၤ. ဖဲာ်ချဲ မ့တ
မ့ၢ် ညၣ်ထူၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

- **တၢ်ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်အဂီၢ်-** လၢတၢ်အိၣ်သးတခါခါ, ဒီးလၢတၢ်ပၤဆၢရၢၣ်ကျဲၤခိဖျါလၢပတၢ်ကရၢကရိအတၢ်ကွၢ်ကဒါကွၢ်တၢ်ကမံးတံၣ်မိၢ်ပှ် မ့တမ့ၢ် ကမံးတံၣ်မိၢ်ပှ်လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အဂၤတဖၣ်န့ၣ်. ကဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူၣ်ပၤယုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အပူၤမၤစၢၤ တၢ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- **ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်လီၤပျံၤတဖၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ် မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ပူၤဖျဲးအဂီၢ်-** ဒ်ကပဒုၣ်တၢ်လီၤပျံၤလၢအနးလၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးတၢ်ပူၤဖျဲး အဂီၢ်န့ၣ်. DHMHကဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤဒ်အမ့ၢ်တၢ်အလီၢ်အိၣ်လၢတၢ်မၤလၢမၤပုၤထီၣ်သဲးအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် ပူၤအဂၤလၢအကပ ဒုၣ် မ့တမ့ၢ် မၤစၢၤလီၤတၢ်လီၤပျံၤတဖၣ်သ့အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- **တၢ်မၤတရီၤတဖၣ် ဒီး တၢ်တက့ၢ်ထွဲတၢ်အဂီၢ်-** DHMHကဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤဆူၣ်ပၤန့ၢ်စိန့ၢ်ကမိၤလၢအကြးအဘၣ်တဖၣ်ဖဲပမ့ၢ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လၢပန့ၢ်လၢနကမ့ၢ်ပူၤလၢအတူၢ်ဘၣ်တၢ်မၤတရီၤတဖၣ်, တၢ်တက့ၢ်ထွဲ, တၢ်မၤတရီၤတဖၣ်လၢဟံၣ်ဖိဖိအကျိၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကမ့ၢ်သဲးအဂၤတ မံၤမံၤန့ၣ်လီၤ. DHMHကဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤဆူၣ်တၢ်အလီၢ်အိၣ်အလီၢ်အထီၣ်လၢကယၣ်ကပၤကွံၣ်တၢ်လီၤပျံၤလၢအလီၤ ဘၣ်ယိၣ်လၢနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပူၤဖျဲးအဂီၢ် မ့တမ့ၢ် ပူၤဂၤအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ မ့တမ့ၢ် တၢ်ပူၤဖျဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- **ကီၢ်ပဒိၣ်တၢ်မၤလီၤဆိတဖၣ်အဂီၢ်-** DHMHကဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်ပၤသးဖိ မ့တမ့ၢ် ပူၤသးဖိလီၤလံၤအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤလၢတၢ်အိၣ်သးတခါခါ အဂီၢ်, လၢကမၤဘၣ်ထီၣ်က့ၢ်တၢ်မၤဘိထီၣ်ညိထီၣ်တၢ်လၢတၢ်အိၣ်သးတခါခါအဂီၢ်, လၢကီၢ်ပဒိၣ်တၢ်န့ၢ်ဘျးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ကြးတၢ် ဘၣ် ဒီးတၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢတၢ်အဂီၢ်, ဒီးလၢကီၢ်အတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်, ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ကဟုကယၣ်ကီၢ်ခိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- **န့ၣ်ဖိထၢဖိ, တံၤသကိး မ့တမ့ၢ် ပူၤဂၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ကူၤစါယါဘျီအအိၣ်-** DHMHကနီၤလီၤနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤဆူၣ်ပူၤလၢဘၣ်ထွဲလီၤ လီၤဒီးတၢ်ကူၤစါယါဘျီန့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်န့ၢ်တၢ်အပူၤလၢနဂီၢ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. DHMHကနီၤလီၤစ့ၢ်ကိးနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤဆူၣ်ပူၤတဖၣ် န့ၣ်လၢကဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအဲၣ်သ့ၣ်ဘၣ်ထွဲနတၢ်အိၣ်ဆိးလီၤကျဲ, တၢ်အိၣ်သးထီၣ်ရီၤ, မ့တမ့ၢ် တၢ်သံအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- **ပူၤမၤတၢ်ဖိအတၢ်လီၢ်န့ၢ်တၢ်အပူၤအဂီၢ်-** DHMHကဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤဆူၣ်ပူၤမၤတၢ်ဖိအတၢ်လီၢ်န့ၢ်တၢ်အပူၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ တဖၣ်လၢကဟ့ၣ်တၢ်န့ၢ်ဘျးတဖၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆူးတၢ်ဆါလၢဘၣ်ထွဲတၢ်မၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ကမ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- **ပူၤဆါအလံၤန့ၣ်ကျဲတဖၣ်အဂီၢ်-** DHMH အပူၤကရၢဖိတဖၣ် ညိန့ၢ်တကတီၤယၢ် လံၤန့ၣ်ကျဲတဖၣ်လၢ ကဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဆူၣ် ပူၤဆဲးကျိးန့ၣ် မ့တမ့ၢ် ပူၤဖဲ အိၣ်သကိးန့ၣ်တဖၣ်လၢအယုထီၣ်တၢ်လၢနဂီၢ်အအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ, DHMH တၢ်အိၣ်သးလီၤဆိန့ၣ်ကတီၤယၢ်လံၤန့ၣ်, နတဘၣ်တၢ်န့ၣ်ဖျါထီၣ် ဆူၣ်ပူၤကိးတၢ် မ့တမ့ၢ် ပူၤဖဲအိၣ်သကိးန့ၣ်လၢပူၤတသ့ၣ်ညါအိၣ်အအိၣ်ဖဲအမ့ၢ်တဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤဘၣ်, ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ယၢ် လၢပဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်ကပၣ်ယုၣ်ဒီးန့ၣ်မံၤ, နအိၣ်ဆိးလီၤကျဲလီၤဆိ, ဒီးနတၢ်အိၣ်သးထီၣ်ရီၤတဖၣ်(အဒိ, ဖဲအကြး, လၢအဂၢၢ်ကျၢၤဒီးဂ့ၤ)ဒီးနတၢ် ရုလိၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးတၢ်ဘျီတၢ်ဘၢအဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ.
- **တၢ်ဆိးကီၢ်တဖၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်လီၢ်ဘိလီၢ်, ဒီးတၢ်ဟံၣ်တၢ်ကမ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်-** နမ့ၢ်န့ၣ်လီၤဘၣ်ထွဲလၢတၢ်ဆိးကီၢ်, တၢ်ဂ့ၢ်လီၢ်ဘိလီၢ်တၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်တၢ်ကမ့ၢ် အကျိၤန့ၣ်. DHMHကဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤဒ်ကဟံးန့ၢ်မူၤဒါလၢကီၢ်ဘျီဒိၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်, ကီၢ်ဘျီအတၢ်ကိး, တၢ် ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါအတၢ်ယုထီၣ်တဖၣ်, တၢ်သမံထံတၢ်ဟံၣ်တၢ်ကမ့ၢ်လၢနလီၢ်, မ့တမ့ၢ် လၢသဲးအတၢ်မၤအကျိၤအကျဲအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- **တၢ်မၤလၢမၤပုၤသဲးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်-** ကဒုးဖျါထီၣ်နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤဆူၣ်မူၤဒါခိၣ်လၢတၢ်မၤလၢမၤပုၤသဲးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်အအိၣ်လၢ တၢ်ပညိၣ်လၢသဲးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် ဟံးန့ၢ်မူၤဒါလၢကီၢ်ဘျီဒိၣ်အတၢ်ကိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- **လၢကရၢကရိအဂၤလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢဒီးန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်အအိၣ်-** DHMHကရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢတၢ်ထဲဖျါလၢထးလၢအနီၢ် ကစၢ်, မ့တမ့ၢ် ပကစူးကါDHMHလၢတအိၣ်လီၤဆိတဖၣ်(လၢတၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်လၢမၤကျိၤပဲၤကွၢ်ကရၢကရိတဖၣ်) လၢကမၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အဒိတဖၣ်လၢပဟံၣ်ဖျါထီၣ်နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဆူၣ်ပူၤသၢဖုတဖုန့ၣ်ဒ်ကမၤတၢ်လၢပလီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပကကဟုကယၣ်နတ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်တဖၣ်ဒ်တၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၢ်မၤတၢ်ရူၤသ့ၣ်လၢအကြးအဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- **တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢကမၤန့ၢ်အိၣ်ထီၣ်ကျိၣ်စုမၤစၢၤတၢ်အဂီၢ်တဖၣ်အဂီၢ်-** DHMHကစူးကါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးန့ၣ်လၢကဆဲးကျိးန့ၣ်လၢကဂဲၤပျါဂဲၤ ဆူးထီၣ်ကျိၣ်စုမၤစၢၤ DHMH ဒီးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢပဟံၣ်ဖျါထီၣ်န့ၣ်ကဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အိၣ်ထဲလၢကဆဲးကျိးန့ၣ်အ ဂီၢ်, ဒ်အမ့ၢ်န့ၣ်မံၤ, နအိၣ်ဆိးလီၤကျဲ, ဒီးလိၣ်စိနီၣ်ဂံၢ်ဒီးန့ၢ်သီလၢနဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကူၤစါယါဘျီမ့တမ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤခိဖျါလၢ DHMH န့ၣ်လီၤ.

နတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်

နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ-

- **တၢ်ယုထီၣ်လၢကဖိၣ်ပံးထီၣ်တၢ်-** နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကယုတၢ်မၤယံးထီၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤ လၢ DHMH စူးကါဒီးဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးန့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. DHMHကမၤဘၣ်လိၣ်နတၢ်ယုထီၣ်တဖၣ်ဖဲအသ့, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်တူၢ်လီၢ်တၢ်ယုထီၣ်လၢက မၤယံးထီၣ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်သဲးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တလၢကွံၣ်လၢအမ့ၢ်ဝဲဒၣ်လဲးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ဒုးဖျါထီၣ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်ဆူၣ်အိၣ် ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်တီၢ်ကျဲၤအအိၣ်လၢတၢ်ပညိၣ်လၢတၢ်ကကွၢ်ထွဲတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ကူၤစါယါဘျီတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်(ဒီးအတမ့ၢ်လၢတၢ် ကွၢ်ထွဲတၢ်ကူၤစါယါဘျီအဂီၢ်), DHMHကဘၣ်မၤဘၣ်လိၣ်က့ၢ်နတၢ်ယုထီၣ်တဖၣ်, ဒီးကဘၣ်ကဟုကယၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤတဖၣ်လၢအ ဘၣ်ယးထဲလၢတၢ်ကူၤစါယါဘျီ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်လၢပူၤဟ့ၣ်ကူၤစါယါဘျီတၢ်န့ၣ်လီၤပၤယုထံၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အပူၤလၢအနီၢ်ကစၢ်ပုၤပုၤန့ၣ်လီၤ.
- **တၢ်ယုထီၣ်တၢ်ဆဲးကျိးလၢတၢ်ဆူၣ်အပူၤ-** နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကယု DHMH လၢကဆၢဟ့ၣ်န့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလီၢ်အိၣ်ဆိးထံးလၢနယုထီၣ်အိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အကီၢ်အစိလၢနယုထီၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. DHMH ကဘၣ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၢ်နတၢ်ယုထီၣ်တဖၣ်တုၤလၢအမ့ၢ်တၢ်ကိတဲၤလဲလၢပဂီၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- **ယုထီၣ်သမံသမံးဒီးလံၤကွဲးကူ-** လၢတၢ်ပျံၤတခါခါ (ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ကူၤစါသးတၢ်ဆိကမိၣ်အတၢ်မၤနီၣ်တဖၣ်, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢဘၣ်တၢ်ထၢဖိၣ်အိၣ်လၢသဲး အတၢ်မၤတခါခါအဂီၢ်, ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤလၢဘၣ်တၢ်မၤယံးထီၣ်ခိဖျါသဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ)န့ၣ်, နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကထံၣ်နတၢ်အိၣ် ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤခိဖျါလၢနကွဲးလံၤယုထီၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်လံၤကွဲးကူလၢနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤအဂီၢ်န့ၣ်, နကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်အ ပူၤလၢအလီၢ်အိၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်အပူၤတဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်လၢတၢ်ကွဲးကူတၢ်အဂီၢ်, တၢ်ဆုၢ်တၢ်အဂီၢ်, ဒီးတၢ်ကတီၤတၢ်ထဲဖျါမ့တမ့ၢ် တၢ်ကွဲးကျါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ တၢ်ကဟုကယၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကယုထီၣ်နတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနအိၣ်ဒီးအဘၣ်တၢ်ကွဲးကူဟ့ၣ်န့ၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢနကသ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်ကွဲးကူတၢ်အပူၤတဖၣ်ဆိန့ၣ်လီၤ. DHMHမ့ၢ်ဟံၣ်ကတီၤနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤခိဖျါလၢခိၣ်ဖျါထီၣ်အ ပူၤအဆိ, ပကဟ့ၣ်န့ၣ်အခွဲးလၢကန့ၣ်လီၤမၤန့ၢ်အိၣ်လၢအထၢၣ်နဲးအလီၤဒီးဆူၣ်အပူၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကရၢကရိလၢနယုထီၣ်အိၣ်တဖၣ်အအိၣ်, ဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လၢအဖျါဖျါဖျါ, လၢအဖျါစိၣ်ဝဲၤကဲၤဒီးဖျါလီၤလီၤဆိဆိန့ၣ်လီၤ.
- **တၢ်ယုထီၣ်တၢ်ဘိဘၣ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်-** နကကွဲးလံၤယုထီၣ်လၢ DHMHကဘိဘၣ်က့ၤ မ့တမ့ၢ် ထၢန့ၣ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်နတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်မၤနီၣ်တဖၣ် သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. DHMHကစံးဆၢနတၢ်ယုထီၣ်လၢ ၆၀ သီအတီၢ်ပူၤ, ဒီးအလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်, ကဘၣ်တၢ်သးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်န့ၣ်တတလၢ ၃၀ သီဘၣ်န့ၣ်

လိာ်. DHMH မှာ ဆာ်တံာ်လၢနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်မ့ၢ် ၁) တီလိာ်ဒီးလၢပဲၤလံာ်, ၂) တဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ခိဖျိလၢပုၤဘၣ်, ဒီးမ့တမ့ၢ် တမ့ၢ်ပတၢ်မၤနီၣ်အဆၢဘၣ်, ၃) တဘၣ်တၢ်အၢၣ်လိာ်လၢကဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်ဘၣ်န့ၣ်, DHMH ကဂ့ၢ်လိာ်ကွဲၣ်နတၢ်ယုထီၣ်န့ၣ်လိာ်. DHMH မ့ၢ်တူၢ်လိာ်လၢတၢ်ယုထီၣ်လၢတၢ်ဘၣ်တၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်န့ၣ်, DHMH ကဆိတလဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်ဒီးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်, ဒီး DHMH ကတဲဘၣ်ပုၤလၢအလီၤအိၣ်လၢကဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤလၢဘၣ်တၢ်ဆိတလဲအိၣ်တဖၣ်အဆိၣ်န့ၣ်လိာ်.

- **တၢ်ယုတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤ-** နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကယုနတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤလၢတၢ်စူးကါဒီးတၢ်ဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါသးတၢ်ဆိကမိၣ်အတၢ်မၤနီၣ်တဖၣ်, လၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆဲးကျိးလၢတၢ်ဆါတၢ်ပူၤတၢ်အဂီၢ်ဒီးလၢတၢ်ဆါနတၢ်ကဟ့ၣ်ကယာ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤအဂီၢ်န့ၣ်လိာ်.
- **ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ရၢလိာ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်အစရီ-** နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကယုထီၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲနတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တဖၣ်စးထီၣ်လၢလါအဖျါ ၁၄ သိ, ၂၀၁၃ နံၣ် အမံၤရဲၣ်, ဒီး ၆ နံၣ်စးထီၣ်လၢစရီဘၣ်တၢ်ယုထီၣ်န့ၣ်လိာ်. တၢ်တလၢကွဲၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤလၢဘၣ်တၢ်စူးကါအိၣ်လၢတၢ်ကူစါယါဘျါအဂီၢ်, တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အပူၤအဂီၢ်, ဒီးတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ကူစါယါဘျါအဂီၢ်န့ၣ်လိာ်. အါန့ၣ်အန့ၣ်, DHMH တလိာ်မၤနီၣ်ယာ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ်လၢနအိၣ်ဘၣ်, သန့ၤထီၣ်သးလၢနတၢ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၤ, တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢထံကီၢ်အတၢ်ဘိၣ်တၢ်ဘါအဂီၢ်, ဆူမူဒါခိၣ်လၢမၤလၢမၤပုၤထီၣ်သဲးစးတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်အဆိၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤဘိၣ်မၤညါထီၣ်တၢ်အဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လိာ်. လၢတၢ်ယုထီၣ်တနံၣ်တဘျီအဂီၢ်န့ၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်လၢကွဲၣ်လၢကွဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်လိာ်. တကးဒ်ဘၣ်, DHMH ကဟ့ၣ်တၢ်စရီလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်ခိဖျိလၢအံးထၢၣ်နးအလီၤလၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤလၢတၢ်ကူစါအဂီၢ်, တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အပူၤအဂီၢ်, တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ကူစါယါဘျါအဂီၢ်, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ယာ်အိၣ်ထဲ ၃ နံၣ်အတီၢ်ပူၤစးထီၣ်လၢတၢ်ယုထီၣ်အန့ၣ်သီန့ၣ်လိာ်.
- **တၢ်တပၣ်ယုၣ် (Opt-Out)-** နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဘိးဘၣ်တၢ်ဆဲးကျိးလၢတၢ်ယုအါထီၣ်ကျိၣ်စ့မၤစၢၤဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကယုထီၣ် တဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆဲးကျိးလၢတၢ်ယုအါထီၣ်ကျိၣ်စ့မၤစၢၤဘၣ်န့ၣ်လိာ်. နအိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ DHMH တၢ်မၤဘိၣ်မၤညါထီၣ်တၢ်အပူၤဆါအလံာ်န့ၣ်အပူၤန့ၣ်လိာ်.
- **ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ-** နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဘိးဘၣ်လံာ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤအလံာ်ကွဲးဒီး ဒီးမ့တမ့ၢ် အလံာ်ကွဲးဒီးလၢဘၣ်တၢ်ဆူၣ်အိၣ်ဖျါလၢအံးထၢၣ်နးအလီၤဖဲနယုထီၣ်အခါန့ၣ်လိာ်.
- **ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိ-** နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဘျီလၢလၢတၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်န PHH တၢ်သိၣ်တၢ်သိလၢ အတပူၤဖျါးတဖၣ်ကထီၣ်သးတဖၣ်န့ၣ်လိာ်.
- **ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်ကယာ်လၢတၢ်လိာ်စၢၤလိာ်သ့ၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤ-** DHMH အတၢ်ကွဲၣ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂ့ၢ်အကျိၤတဖၣ်န့ၣ် တၢ်ဟံၣ်အိၣ်လၢ အကဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်တီၢ်ကျဲၤအယံ, တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်တီၢ်ကျဲၤန့ၣ်ကဘၣ်တၢ်တြိယာ်အိၣ်လၢတၢ်စူးကါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဟံၣ်လိာ်စၢၤလိာ်သ့ၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤလၢတၢ်ပညိၣ်လၢတၢ်ကွဲးဟံၣ်အိၣ်လၢလံာ်တခါခါအဂီၢ်န့ၣ်လိာ်.
- **ဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်ကယာ်လၢတၢ်မၤနီၣ်ဘၣ်ထွဲတၢ်ကူစါသးတၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်ဆါတဖၣ်-** တၢ်ကူစါယါဘျါအတၢ်မၤနီၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်လၢဘျးဝဲဒီးတၢ်ဒုးအိၣ်ဘၣ်တၢ်ကူစါယါဘျါသးတၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်ဆါတဖၣ်မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်လၢတအိၣ်ဒီးနတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးဘၣ်န့ၣ်, DHMH ကဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနတၢ်မၤနီၣ်တဖၣ်အပူၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ပညိၣ်လၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တခါလၢအဘၣ်တၢ်ယုထီၣ်ဘၣ်အိၣ်န့ၣ်လိာ်.

လၢကဒီးန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်အဂီၢ်-

လံာ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢကျိၣ်အဂၤတဖၣ်ဒီးအက့ၢ်အဂီၢ်အဂၤလၢနယုထီၣ်အါထီၣ်လၢအဖိးမံဒီးတၢ်န့ၣ်ကျဲၤလၢပုၤအမဲရကၤလၢအက့ၢ်ဂီၤတလၢပုၤတဖၣ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သိန့ၣ်လိာ်. နတၢ်သံကွဲၣ်မ့ၢ်အိၣ် ဒီးမ့ၢ်အိၣ်ဒီးန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤန့ၣ်, နကဘၣ်ဆဲးကျိး- (ထၢန့ၢ်လိာ်မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွဲၣ်ကယုနးလၢဘၣ်တၢ်ယုထီၣ်အမံၤဒီးအလီၤတဲစီနီၣ်ဂံၢ်) _____ တက့ၢ်.

လၢကဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ဘၣ်ထွဲပတၢ်မၤဘၣ်ထွဲပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤတဖၣ်န့ၣ်-

နမ့ၢ်န့ၢ်လၢနတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဘၣ်ထွဲတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထွဲပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်လုၢ်သ့ၣ်ခါပတၢ်န့ၣ်, နကပတံထီၣ်တၢ်ဟံၣ်တၢ်ကမၣ်သ့န့ၣ်လိာ်.

- နပတံထီၣ်တၢ်ဟံၣ်တၢ်ကမၣ်လၢတၢ်ကဆဲးကဆိလၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးသးတၢ်ဆိကမိၣ်အဂီၢ်ဝဲၤကျိၤ (Department of Health and Mental Hygiene), တၢ်မၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ဟံၣ်တၢ်ကမၣ်ဝဲၤဒုသ့ (Division of Corporate Compliance) ၈ 1-866-770-7175 န့ၣ်လိာ်.
- နပတံထီၣ်တၢ်ဟံၣ်တၢ်ကမၣ်လၢအမဲရကၤတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိအတၢ်မၤစၢၤဝဲၤကျိၤအနဲၣ်ရှဲၣ်, ပုၤထံဖိကီၢ်ဖိအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဝဲၤဒးသ့ (Secretary of the U.S. Department of Health and Human Services, Office of Civil Rights) န့ၣ်လိာ်. နကိးလိတဲစီဆူတၢ်ကဆဲးကဆိလၢဘၣ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးသးတၢ်ဆိကမိၣ်ဝဲၤကျိၤ (Department of Health and Mental Hygiene) လၢကမၤန့ၢ်တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါအဂ့ၢ်အကျိၤသ့န့ၣ်လိာ်.

DHMH တဟ့ၣ်ကၣ်က့ၢ်တၢ်ခိဖျိလၢနဟံၣ်တၢ်ကမၣ်တဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်လိာ်.

နံၤသီလၢတၢ်စူးကါအိၣ်သ့- လံာ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤတၢ်စူးကါအိၣ်သ့စးထီၣ်လၢ လါအီကူၣ် ၁၉ သိ, ၂၀၁၃ နံၣ်န့ၣ်လိာ်.

(တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအဟ့ၣ်လိာ်တၢ်တဖၣ် ကဘၣ်မၤလိာ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် ကဂ့ၢ်ကျိးစးလၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်အံၤအတၢ်ဆဲးလိာ်မံၤန့ၣ်လိာ်) တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢဒီးန့ၢ်ဘၣ်လံာ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤ-

ပုၤဆါ မ့တမ့ၢ် ခၢၣ်စးလၢန့ၢ်စီနီၣ်ဂံၢ်

နံၤသီ

မ့ၢ်တဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤန့ၣ်, ဟံၣ်ဖျါထီၣ် လၢဘၣ်မနုၤအယိတက့ၢ်-

DHMH အခၢၣ်စးအတၢ်ဆဲးလိာ်မံၤ